

stejle og fjendtlige holdning over for hinanden. Ved fastsættelsen af samværsret lægges der endvidere vægt på, om samværsretten tidligere har fungeret i henhold til en aftale eller en ordning mellem forældrene. Hvis dette har været tilfældet, vil myndighederne normalt tage udgangspunkt i denne aftale eller ordning, medmindre forholdene må antages at have ændret sig i en sådan grad, at hensynet til barnet tilsiger en anden løsning.

Justitsministeriet vil fortsat følge udviklingen med henblik på at sikre, at barnet i overensstemmelse med folketingsbeslutningen kan bevare den bedst mulige kontakt med begge forældre, og at samværsrettens omfang fastsættes efter et individuelt skøn bl.a. under hensyn til barnets alder, forældrenes hidtidige kontakt med barnet og afstanden mellem forældrenes bopæl.

Om muligheden for at overføre forældremyndighed ved modarbejdelse af samværsretten henvises til bemærkningerne til forslaget til § 17.

e. I betænkningssudkastet til § 26 havde arbejdsgruppen foreslået en lovregel om, at – hvis barnet er fyldt 12 år – skal dets mening søges oplyst, før der træffes afgørelse i en sag om forældremyndighed eller samværsret, medmindre dette må antages at være unødvendigt eller til skade for barnet. I betænkningen s. 53–54 og 134–136 er det anført, at den foreslåede bestemmelse i alt væsentligt blot er en lovfæstelse af en allerede gældende praksis hos retterne og statsamtene, og at det på ingen måde er meningen med bestemmelsen, at barnet skal presses til at have eller give udtryk for sin mening. Bestemmelsen skal blot sikre, at barnet eller den unge får adgang til at give sit syn til kende, hvis det ønsker det.

Bl.a. præsidenten for retten i Århus har i sin udtalelse over betænkningen peget på, at bestemmelsen i den af arbejdsgruppen foreslåede udformning vil kunne opfattes således, at der bør stilles et direkte spørgsmål til barnet om dets mening. Det forslås derfor, at bestemmelsen enten helt udgår, eller at formuleringen af bestemmelsen ændres fra, at »barnets mening skal søges oplyst« til f. eks., at der skal »finde en samtale sted med barnet«. Advokatrådet har ikke kunnet anbefale bestemmelsen, idet rådet finder det uheldigt, at høring af barnet gøres obligatorisk, og at der indføres en absolut aldersgrænse. Endvidere mener rådet, at undtagelsesbestemmelsen om unødvendighed eller skadevirkning for barnet i sig selv vil virke tvistskabende.

Efter justitsministeriets opfattelse bør der ved vurderingen af, hvorvidt der bør indføres en lov-

regel om børns ret til medbestemmelse i sager om forældremyndighed og samværsret, på den ene side tages hensyn til, at disse afgørelser er særligt vigtige for barnet, hvorfor det er væsentligt, at der sikres det indflydelse. På den anden side vil der ofte være særlige problemer med at indhente barnets mening i netop disse sager, da barnet derved kan bringes i alvorlig loyalitetskonflikt i forhold til dets forældre. Det kan volde skade for et barn at blive bragt i en situation, hvor det skal vælge mellem sin fader og sin moder. I justitsministeriets vurdering af spørgsmålet er endvidere indgået, at et flertal i ægteskabsudvalget fandt, at man burde overveje en selvstændig lovregel herom, og at børnekommissionen har anbefalet, at der indføres en sådan lovbestemmelse. I de andre nordiske landes lovgivning er der indført særlige regler om indhentelse af børns mening i forældremyndigheds- og samværsretssager. Under hensyn hertil og under særligt hensyn til, at en sådan lovbestemmelse i det væsentlige kun vil være en lovfæstelse af en praksis, der allerede følges af de berørte myndigheder, er justitsministeriet enig med arbejdsgruppen i, at der bør indføres en lovbestemmelse herom. Justitsministeriet finder det dog væsentligt, at det sikres, at bestemmelsen udformes på en sådan måde, at den ikke på nogen måde kommer til at give udtryk for, at barnet direkte skal spørges om sin mening. Justitsministeriet finder, at den formulering, der er foreslået af bl. a. præsidenten for retten i Århus, på dette punkt giver bedre udtryk for intentionerne med bestemmelsen end formuleringen af betænkningssudkastet til § 26. Efter forslaget til § 26 skal der således, hvis barnet er fyldt 12 år, finde en samtale sted med barnet, før der træffes afgørelse i en sag om forældremyndighed eller samværsret. Samtalen kan dog undlades, hvis den må antages at være unødvendig eller til skade for barnet. Det er ikke hensigten med den foreslåede 12-års aldersgrænse at udelukke, at der finder en samtale sted med et barn under 12 år, hvis det skønnes, at barnet har en tilstrækkelig modenhed.

f. Arbejdsgruppen har foreslået forskellige ændringer af myndighedernes kompetence. Arbejdsgruppen har således i overensstemmelse med sit kommissorium udformet regler om domstolsbehandling af alle tvister om, hvem forældremyndigheden skal tilkomme. Ved uenighed om forældremyndigheden efter en indehavers død er det dog statsamtet, der i første omgang skal afgøre tvisten, hvorefter statsamtets afgørelse kan indbringes for retten, der skal træffe ny realitetsafgørelse i sagen, jfr. betænkningssudkastet til § 15. Arbejdsgruppen har skøn-